

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 497/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Michal Miškovič – advokátska kancelária s. r. o., Palisády 32, Bratislava, proti upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. Kv 65/21/4400-117 z 8. júna 2023 a upovedomeniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. IV/1 GPt 632/21/1000-39 zo 4. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 30. augusta 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva byť stíhaný len zákonným spôsobom a zo zákonných dôvodov podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 2 ods. 2 ústavy (i) upovedomením krajskej prokuratúry č. k. Kv 65/21/4400-117 z 8. júna 2023 a (ii) upovedomením generálneho prokurátora č. k. IV/1 GPt 632/21/1000-39 zo 4. augusta 2023, ktorými sa rozhodlo o návrhu sťažovateľa na zastavenie trestného stíhania v časti týkajúcej sa čiastkového útoku pokračujúceho obzvlášť závažného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 Trestného zákona (skutok pod 3/1,2). V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv, zrušil upovedomenie generálneho prokurátora č. k. IV/1 GPt 632/21/1000-39 zo 4. augusta 2023 a upovedomenie krajskej prokuratúry č. k. Kv 65/21/4400-117 z 8. júna 2023, ktorej vráti vec na nové konanie a ktorej zakáže pokračovať v porušovaní označených základných práv a prizná mu náhradu trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že je uznesením vyšetrovateľky Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, odborom kriminálnej polície

ČVS: KRP-75/2-VYS-NR-2021 z 15. novembra 2022 trestne stíhaný pre rozsiahlu trestnú činnosť spáchanú viacerými skutkami (rozčlenenými do piatich bodov) právne kvalifikovanými ako obzvlášť závažný zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 123 ods. 3 písm. i) Trestného zákona, prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pokračovací obzvlášť závažný zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 123 ods. 3 písm. i) Trestného zákona a iné. V priebehu vyšetrovania na podklade vykonaného dokazovania došlo k úprave právnej kvalifikácie viacerých stíhaných skutkov, a to aj skutku v bode č. 3 pozostávajúceho z dvoch čiastkových útokov pôvodne právne kvalifikovaných ako pokračovací obzvlášť závažný zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 123 ods. 3 písm. i) Trestného zákona, keď (i) došlo k vypusteniu jedného čiastkového útoku z dôvodu, že konanie obvineného nedosahovalo intenzitu vyžadovanú § 201 Trestného zákona a (ii) zostávajúci druhý čiastkový útok bude v ďalšom právne kvalifikovaný už „len“ ako obzvlášť závažný zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona, a nie ako pokračovací obzvlášť závažný zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona.

3. V nadväznosti na tento záver sa sťažovateľ vo vzťahu k prvému čiastkovému útoku skutku v bode č. 3 pôvodne právne kvalifikovaného ako pokračovací a po novom len ako obzvlášť závažný zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona dožadoval zastavenia vedeného trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a to samostatným podaním z 30. mája 2023. O sťažovateľom podanom návrhu rozhodla Krajská prokuratúra v Nitre svojím upovedomením č. k. Kv 65/21/4400-117 z 8. júna 2023 tak, že mu nevyhovela s právnym odôvodnením, podľa ktorého *„Predmetom trestného konania je totiž určitý skutok (pri pokračovacom trestnom čine sa všetky jeho čiastkové útoky posudzujú ako jeden trestný čin), ktorý však nie je nemenný. V rámci trestného konania je bežné, že sa okolnosti skutku môžu meniť, či už z hľadiska ich zúženia alebo naopak ich rozšírenia. Podstatou je zachovanie totožnosti skutku. Z upovedomenia o zmene právnej kvalifikácie v zápisnici zo dňa 26.05.2023 je pritom zrejmé, aký skutok bude ďalej predmetom trestného konania.“*. Predostretú názorovú optiku aproboval aj generálny prokurátor (v zastúpení prokurátorkou generálnej prokuratúry) v upovedomení č. k. IV/1 GPt 632/21/1000-39 zo 4. augusta 2023.

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti v súhrne proti záverom vyplývajúcim z upovedomení krajskej prokuratúry č. k. Kv 65/21/4400-117 z 8. júna 2023 a generálneho prokurátora č. k. IV/1 GPt 632/21/1000-39 zo 4. augusta 2023 argumentoval predovšetkým právnymi závermi vyplývajúcimi z nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 9/2017 zo 6. februára 2019, podľa ktorých (vo vzťahu k posudzovanému prípadu) zohľadnením zásady *ne bis in idem* vyjadrenej v čl. 50 ods. 5 ústavy, čl. 40 ods. 5 listiny, resp. v čl. 4 ods. 1 protokolu, «ak pri výklade tejto zásady vo vzťahu k pokračovaciemu trestnému činu prichádza do úvahy procesnoprávne a zároveň i hmotnoprávne chápanie pojmu „skutok“, je pri výklade tejto zásady vo vzťahu k pokračovaciemu trestnému činu potrebné uprednostniť „bližšie“ chápanie, t. j. je potrebné vychádzať z materiálneho chápania pojmu „skutok“ v procesnoprávnom zmysle. A teda v prípade pokračovacieho trestného činu je skutkom potrebné rozumieť čiastkový útok pokračovacieho trestného činu.».

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Ústavný súd výzvou z 8. januára 2025 vyzval podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde generálneho prokurátora na vyjadrenie k opodstatnenosti sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti, a to v kontexte záverov vyplývajúcich z nálezov ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 9/2017 zo 6. februára 2019.

9. Generálny prokurátor vo svojom vyjadrení č. k. 2 GUp 1/25/10000-3 zo 7. februára 2025 ústavný súd informoval, že v rámci svojich kompetenčných oprávnení zabezpečil, že „orgány prokuratúry proaktívne prijali opatrenia smerujúce k rozhodnutiu o čiastkovom útoku pokračujúceho trestného činu označeného sťažovateľom“, keď krajská prokuratúra uznesením č. k. Kv 65/21/4400-173 z 5. februára 2025 vyhovel návrhu sťažovateľa a ohľadom čiastkového útoku pôvodne pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona zastavila trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Týmto postupom tak podľa názoru generálneho prokurátora „už nie je daná podmienka bezprostredného a trvajúceho zásahu do ústavných práv sťažovateľa prezentovaná v jeho ústavnej sťažnosti“.

10. V rámci predostretej názorovej optiky generálny prokurátor poukázal na doktrínu *mootness* predstavujúcej vyriešenie určitého právneho nedostatku (porušenie zákonnosti v spojení s porušením ústavnosti) v rozhodovacej činnosti orgánov verejnej moci využitím vlastných reparačných mechanizmov. V tejto súvislosti poukázal na to, že «Ústavný súd i v prípadoch ústavných sťažností týkajúcich sa trestného konania dospel k záveru, že vyhovie návrhu by nemalo vo vzťahu k namietanému konaniu žiadnu relevanciu, pretože spor bol vyriešený „inak“. Za spor vyriešený „inak“ Ústavný súd považoval, napríklad, situácie, v ktorých (i) sťažovateľ namietajúci ústavnosť väzby bol pred rozhodnutím Ústavného súdu všeobecným súdom prepustený z väzby na slobodu (napr. I. ÚS 322/2021, I. ÚS 601/2023, II. ÚS 22/2023, I. ÚS 563/2024), (ii) európsky zatýkací rozkaz, ktorý sťažovateľ pred Ústavným súdom spochybňoval, bol ešte pred rozhodnutím Ústavného súdu odvolaný (napr. I. ÚS 358/2023), (iii) sťažovateľ namietajúci zásah do práva na ochranu súkromného a rodinného života počas väzby bol pred rozhodnutím Ústavného súdu prepustený všeobecným súdom na slobodu (napr. I. ÚS 120/2022), (iv) generálny prokurátor podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku zrušil namietané právoplatné rozhodnutie prokurátora (napr. II. ÚS 230/2021), (v) generálny prokurátor vydal pokyn znovu začať trestné stíhanie, ktoré

bolo právoplatne ukončené jeho zastavením tzv. vo veci (napr. III. ÚS 222/2023), (vi) prokurátor generálnej prokuratúry vydal pokyn na pokračovanie trestného stíhania, ktoré bolo dovtedy prerušené (napr. III. ÚS 18/2022), (vii) prokurátor okresnej prokuratúry vydal pokyn začať trestné stíhanie, hoci pôvodne bolo trestné oznámenie sťažovateľa právoplatne odmietnuté (II. ÚS 219/2024) a (viii) prokurátor okresnej prokuratúry zrušil namietané rozhodnutie prokurátora v režime podľa § 64 ods. 2 v spojení s § 64 ods. 3 Trestného poriadku (napr. I. ÚS 347/2019).».

11. Ústavný súd konštatuje, že ochranu v intenciách požiadaviek petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa mu poskytol samotný generálny prokurátor využitím vlastných kompetenčných a výsledkovo reparačných/korekčných mechanizmov plynúcich z jeho postavenia, ktorých výsledkom je uznesenie krajskej prokuratúry č. k. Kv 65/21/4400-173 z 5. februára 2025 o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku pre čiastkový útok pôvodne pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona.

12. V okolnostiach daného prípadu by tak eventuálne vyhovie ústavnej sťažnosti sťažovateľa nemalo vo vzťahu k upovedomeniam krajskej prokuratúry č. k. Kv 65/21/4400-117 z 8. júna 2023 a generálneho prokurátora č. k. IV/1 GPt 632/21/1000-39 zo 4. augusta 2023 žiadnu právnu relevanciu. Vzniknutá situácia je v teórii a praxi ústavného súdnictva označovaná výrazom „mootness“ (pozri Barron, J., Dienes, C. Constitutional Law. 4. vydanie. St. Paul, 1995, s. 83 – 85.) alebo ako nedostatok podmienky bezprostredného a trvajúceho zásahu (unmittelbare und gegenwärtige Betroffenheit) v praxi Spolkového ústavného súdu (napr. Schlaich, K. Das Bundesverfassungsgericht. 3. vydanie. München, 1994, s. 142 – 150.), t. j. stav, keď už spor skončil alebo bol vyriešený inak a so zreteľom na princíp minimalizácie zásahov do prebiehajúcich konaní a hospodárnosť konania už nemá ďalší zmysel v konaní v danej veci pokračovať (III. ÚS 18/2022, bod 30 alebo III. ÚS 230/2021, bod 10).

13. V dôsledku uvedeného tak ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, keď výsledkovo generálnym prokurátorom uplatnená právomoc predstihla právomoc ústavného súdu k zjednaniu sťažovateľom požadovanej nápravy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu